

Escola Superior
d'Infermeria del Mar

Centre adscrit a la

GUIA DE *PRACTICUM*

Grau d'Infermeria Escola Superior d'Infermeria del Mar

Comissió de *Practicum*

Setembre 2018

Escola Superior
d'Infermeria del Mar

Centre adscrit a la

*Guia elaborada per la Comissió de Practicum de l'ESIMar a setembre 2017 i revisada a juliol 2018.
Prohibida la reproducció parcial o total sense permís explícit de la Comissió de Practicum*

Índex

Índex.....	2
Introducció.....	5
El <i>Practicum</i> a l'Escola Superior d'Infermeria del Mar.....	6
Competències i resultats d'aprenentatge de la Matèria <i>Practicum</i>	7
Competències.....	7
Resultats d'aprenentatge.....	8
Organització dels períodes de <i>Practicum</i> a l'ESIMar.....	10
Criteris d'assignació de places.....	12
Dates <i>Practicum</i> Grau en Infermeria ESIMar Curs 2017-2018.....	14
Normatives generals de Pràctiques.....	16
Assistència i absències a pràctiques.....	16
Recuperacions de dies d'absència justificats al centre de pràctiques.....	17
Recuperacions de períodes complets.....	17
Entrega de treballs.....	18
Assistència a tutoria.....	18
Documentació necessària pel començament pràctiques.....	18
Uniformitat.....	19
Confidencialitat.....	19
Vacunacions.....	19
Aspectes de cobertura sanitària.....	20
Funcions de les persones implicades en el procés d'ensenyament-aprenentatge de les assignatures de <i>Practicum</i>	21
Comissió de <i>Practicum</i>	21
Coordinador/a de <i>Practicum</i>	21
Professors/es titulars de les assignatures de la matèria <i>Practicum</i>	24
Tutors/es acadèmics/ques.....	26
Tutors/es clínics/ques (professionals dels centres).....	27
Personal administratiu de l'ESIMar.....	28
Els estudiants.....	29
Avaluació del <i>Practicum</i>	31
Requisits entre assignatures <i>Practicum</i>	32

Escola Superior
d'Infermeria del Mar

Centre adscrit a la

Introducció

La Infermeria com a professió de servei, està influenciada i condicionada per tots els canvis econòmics, socials, culturals, polítics, demogràfics, sanitaris i científic- tècnics que estableixen nous escenaris de salut i que han de ser afrontats amb professionalitat. La professió infermera, no pot plantejar únicament la forma d'adaptar-se a ells, sinó que ha d'entendre els valors, les necessitats i expectatives noves de la societat i formar-se per poder proporcionar unes cures expertes i de gran qualitat.

El Grau d'Infermeria de l'Escola Superior d'Infermeria del Mar (a partir d'ara l'ESIMar) té la missió formar professionals compromesos amb la salut i la qualitat de vida de la població, mitjançant el desenvolupament científic-tècnic humanista, la innovació, la investigació en les cures i la promoció de la solidaritat i la sostenibilitat mediambiental, amb projecció local, nacional i internacional .

Aquesta Guia ha estat dissenyada per a proporcionar a l'alumnat del Grau d'Infermeria tota la informació relacionada amb els *Practicums* dels 4 cursos¹. Pretén ser un document comú a tots els *Practicums*, on s'inclou la filosofia del *Practicum* a l'ESIMar, la nomenclatura comú, les normatives, les funcions de les persones implicades, els objectius, els instruments d'avaluació, els requisits i els centres amb conveni.

¹ Ha estat elaborada per la Comissió de Practicum de l'ESIMar, i serà revisada i modificada cada curs acadèmic, per tal de que estigui permanentment actualitzada.

El *Practicum* a l'Escola Superior d'Infermeria del Mar

A l'ESIMar, en el disseny del nostre Pla d'Estudis, hem considerat el *Practicum* com l'eix vertebrador del currículum i creiem que és important que els estudiants vagin coneixent l'àmbit professional, de manera progressiva, a mesura que van adquirint coneixements teòrics i teòric-pràctics, relacionats amb els serveis i centres de pràctiques als que aniran.

La progressió, reflectida al Pla d'Estudis, està relacionada amb els diferents àmbits assistencials, i amb els cicles de la vida. Evidentment, els objectius van augmentant en exigència al llarg dels cursos, així com l'adquisició de competències.

S'entén per pràctica acadèmica externa dels estudiants universitaris, aquella activitat formativa realitzada per estudiants universitaris i supervisada per les Universitats, amb l'objectiu d'aplicar i complementar els coneixements adquirits en la seva formació acadèmica.

El model de *Practicum* proposat es basa en tres eixos: Aprenentatge significatiu, orientat cap a la presa de decisions amb enfocament constructivista. Des de l'enfocament constructivista el *Practicum* està orientat perquè les pràctiques siguin part de l'aprenentatge vital de l'estudiant conduent per al seu projecte de vida personal i professional.

En l'Aprenentatge significatiu el *Practicum* està dirigit per aprendre contrastant i aplicant la teoria, es basa en un model reflexiu com a procés de reconstrucció de l'experiència. Es proposa unes pràctiques externes que posin a prova els coneixements i habilitats adquirits, on l'estudiant ha de mostrar la seva habilitat per resoldre problemes i imprevistos, la seva iniciativa, habilitat per prendre decisions i, especialment, la seva capacitat per reflexionar i aprendre dels errors.

En conseqüència, es proposa un *Practicum* amb els següents trets:

- *Practicum* per competències
- Procés reflexiu
- Integració teoria pràctica
- Progressiu: Desenvolupament gradual i coherent al llarg de tot el període
- Globalització i unificació de criteris dels *Practicum*.

Competències i resultats d'aprenentatge de la Matèria *Practicum a l'ESIMar*

El currículum de l'estudiant en relació a *Practicum* s'orienta a la progressiva adquisició de competències genèriques i específiques mitjançant els resultats d'aprenentatge que s'exposen a continuació.

Competències

CB 1. Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïxin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi;

CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica;

CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat;

CB5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

CG3. Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria.

CG5. Dissenyar sistemes de cures dirigides a les persones, família o grups, avaluant el seu impacte i establint les modificacions oportunes.

CG6. Basar les intervencions de la infermeria en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.

CG7. Comprendre sense prejudicis a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional.

CG8. Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en què viuen el seu procés de salut -malaltia.

CG9. Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, recolzant el manteniment de conductes preventives i terapèutiques.

CG10. Protegir la salut i el benestar de les persones, família o grups atesos, garantint la seva seguretat.

CG11. Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per a la salut.

CG14. Establir mecanismes d'avaluació, considerant els aspectes científicotècnics i els de qualitat.

CG15. Treballar amb l'equip de professionals com unitat bàsica en què s'estructuren de forma uni o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.

CG17. Realitzar les cures d'infermeria basant-se en l'atenció integral de salut, que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

CE26. Pràctiques preprofessionals, en forma de rotatori clínic independent i amb una avaluació final de competències, en els centres de salut, hospitals i altres centres assistencials que permetin incorporar els valors professionals, competències de comunicació assistencial, raonament clínic, gestió clínica i judici crític, integrant en la pràctica professional els coneixements, habilitats i actituds de la Infermeria, basats en principis i valors, associats a les competències descrites en els objectius generals i en les matèries que conformen el títol.

Resultats d'aprenentatge

RA 1. Transferir els coneixements teòrics i pràctics apresos a situacions de cures de les persones grans en tots els àmbits de cures.

RA 2. Desenvolupar el procés infermer en la cura de les persones en l'àmbit gerontològic, segons l'evidència científica i els mitjans disponibles.

RA 3. Desenvolupar els coneixements, les habilitats i les actituds que intervenen en les cures infermeres a persones en procés d'envelliment i mort, considerant el seu gènere i context cultural.

RA 4. Demostrar les capacitats d'observació, anàlisi crítica i autoaprenentatge en els processos gerontològics i pal·liatius en els diversos àmbits de cures.

RA 5. Mostrar les habilitats comunicatives, estimuladores i terapèutiques que requereixen les diverses situacions de cures.

RA 6. Desenvolupar habilitats de cooperació i de treball amb els diferents professionals que formen els equips interdisciplinaris.

RA 7. Actuar d'acord amb els principis ètics i normes legals que regulen la pràctica de la cura.

RA 8. Reconèixer els elements de la gestió de cures que intervenen en els diferents processos clínics.

RA 9. Reconèixer i aplicar els principis de qualitat assistencial en la pràctica clínica.

RA 10. Desenvolupar intervencions educatives que contribueixin a mantenir estils de vida saludables i a la millora de la qualitat de vida de les persones

- RA 11. Construir nous coneixements sobre la cura des de la reflexió en l'acció i la reflexió sobre l'acció.
- RA 12. Planificar i prestar cures orientats als resultats en salut, considerant les guies de pràctica clínica i avaluant el seu impacte.
- RA 13. Desenvolupar habilitats per a garantir la seguretat i el benestar de les persones ateses.
- RA 14. Realitzar connexions entre el marc teòric i l'àmbit pràctic d'intervenció
- RA 15. Reconeixer les funcions i activitats de la infermera en una àrea concreta d'intervenció
- RA 16. Desenvolupar coneixements, habilitats i actituds que intervenen en les cures infermeres en situacions complexes i especialitzades
- RA 17. Adquirir metodologies i hàbits de treball adequats a l'àmbit on es desenvolupen les pràctiques pre professionals i aplicar les guies clíniques adequades
- RA 18. Desenvolupar actituds d'autoanàlisi i d'autoavaluació en el context de les activitats desenvolupades
- RA 19. Observar i participar en les actuacions dels professionals dels centres de pràctiques col·laborant en les intervencions realitzades per ells
- RA 20. Desenvolupar esperit crític i capacitat per a la presa de decisions
- RA 21. Descriure els sistemes d'informació sanitària

Organització dels períodes de *Practicum* a l'ESIMar

Tots els períodes pràctics es desenvolupen en dates concretes. Aquestes dates de Pràctiques són establertes per la Direcció de l'ESIMar al final del curs anterior pel curs següent i són inamovibles, de manera que, l'estudiant matriculat haurà de fer els períodes en les dates corresponents no podent demanar períodes fora d'aquests terminis.

En la plataforma de l'aulari virtual <http://esimoodle.parcdesalutmar.cat> es poden trobar les guies docents de cada *Practicum* on s'especifica amb més detall les especificitats de cada període. En elles queden explícites tant les competències com els objectius d'aprenentatge, així com el sistema d'avaluació de cadascun dels períodes.

No obstant a grans trets el temps total de *Practicum* en el Grau és de 52 setmanes distribuïdes tal i com s'indica a continuació:

A 1er. curs, en el 3er. trimestre (Infermeria Integrada III), els/les estudiants fan unes pràctiques vinculades a l'assignatura, com a requisit previ al *Practicum* Introductor. Consisteix en una estada en l'àmbit sanitari (4 setmanes), concretament en un centre sociosanitari, on poden assolir els objectius d'aprenentatge centrats sobre tot en oferir cures bàsiques a les persones. És per això que en els 2 trimestres anteriors, es fan simulacions a l'aula, preparatòries per a realitzar aquestes activitats.

A 2on. curs de Grau, hi han 3 períodes d'estades clíniques, un a cada trimestre (*Practicum* Introductor I, II i III). Donat que els principals objectius són tenir cura de persones en edat infantil i adulta, sanes o amb problemes aguts o crònics de salut, els centres en aquest cas solen ser Centres d'Atenció Primària (atenció d'infermeria al nen sa, a persones adultes) i unitats d'hospitalització en hospitals generals (pediatria, maternitat, medicina interna, cirurgia,...). Els períodes a 2on. curs són de 3, 3 i 4 setmanes respectivament.

Durant el **3er. curs**, els estudiants han de fer-se competents en les cures en qualsevol àmbit. Els llocs de pràctiques poden ser tan en Centres d'Atenció Primària (consulta d'infermeria d'adults, atenció domiciliària, etc), com en unitats d'hospitalització, com cardiologia, neurologia, cirurgia, especialitats quirúrgiques, nefrologia, oncologia, entre d'altres.

És important per garantir el recorregut curricular de l'alumne que a l'acabar el tercer curs l'estudiant hagi fet com a mínim una estada a un centre d'atenció Sociosanitària, una estada a Atenció Primària, una a hospitalització i una a l'àmbit de Pediatria.

Les unitats on fan les estades a **4rt. Curs**, són aquelles relacionades amb entorns més complexos com per exemple: tenir cura de persones en estat crític o en situació complexa de salut, com cures intensives, urgències, quiròfan, unitat de grans cremats, PADES, serveis de salut mental, gestores de casos, diàlisi, centres penitenciaris...), així com nous rols d'infermeria avançada (gestora de casos, etc.). Un dels objectius d'aquests *Practicum* es facilitar a l'estudiant, en la seva darrera estada clínica aprofundir en un àmbit concret, que incorpori experiència i coneixements al seu currículum i també afavorir la seva inserció laboral. Hi ha 3 períodes d'estades clíniques, un a cada trimestre (*Practicum* Avançat I, II i III), el temps d'estada és de 10, 9 i 9 setmanes respectivament..

És important per garantir el recorregut curricular de l'alumne que a l'acabar quart curs l'estudiant hagi fet un mínim d'una estada a Urgències i/o Unitat de Crítics.

Els *Practicum* es desenvolupen en **torns** de matí, tarda, nit i lliscant (matins i tardes). Els **horaris** que han de fer els estudiants, són els mateixos que fan les seves tutores clíniques del centre.

Tots els centres en els que els alumnes fan pràctiques i amb conveni amb l'ESIMar estan acreditats com a centres docents, són de prestigi reconegut i els seus professionals infermers estan formats per a la docència.

Durant tots els períodes de *Practicum*, es fan tutories grupals amb el/la tutor/a acadèmica, per tal de fer el seguiment de l'aprenentatge dels estudiants, compartir vivències, dificultats, aprendre dels seus companys, i fer la revisió dels treballs realitzats. Aquestes tutories grupals són d'assistència obligatòria i estan planificades pel tutor però, a més, poden existir tutories individuals a demanda. Ambdues es fan en els centres de pràctiques sempre que, lògicament es puguin desenvolupar als mateixos. Els alumnes podran desplaçar-se a altres centres de pràctiques per a agrupar-se amb altres estudiants dels seu grup si és necessari. S'afavorirà el retorn dels alumnes als centres de pràctiques per aprofitar al màxim les hores establertes.

Criteris d'assignació de places

El procés d'assignació de places es realitza al final del curs acadèmic anterior. Excepte a l'assignatura d'Infermeria Integrada III que es durà a terme al segon trimestre de curs, ja que només hi ha un únic període pràctic al finalitzar el curs acadèmic.

Aquesta assignació de places es realitza entre el/la Coordinador/a de *Practicum* i el/la titular de cada assignatura.

Per l'assignació es té en compte:

1. Assegurar recorregut curricular de l'estudiant.
2. L'alumne en cap cas, podrà realitzar pràctiques a la institució de treball amb el qual es mantingui un contracte de treball (RD 1707/2011 de 18 de novembre).
3. Segons l'oferta de places i la situació dels estudiants:
 - a. Situacions laborals vigents acreditades mitjançant contracte laboral amb acreditació d'horari (en alguns casos es pot demanar informe de vida laboral).
 - b. Activitats d'esportistes d'elit (considerant esportistes d'elit aquells que recull la normativa *Real Decreto 971/2007, de 13 de julio, sobre deportistas de alto nivel y alto rendimiento*).
 - c. Coincidència temporal amb horari de classe en alumnes amb assignatures suspeses. No podran fer horari de matí si tenen alguna assignatura suspesa al mateix trimestre.

Un cop publicat el primer llistat provisional des de la coordinació es dona aproximadament una setmana per tal de que els alumnes puguin demanar canvis entre ells. Qualsevol modificació d'aquestes primeres assignacions haurà de tenir l'aprovació de la coordinació de *Practicum* per tal de garantir el recorregut curricular de l'estudiant.

Un cop tancat aquest període, es publicarà la llista definitiva **i ja no es podran fer canvis**.

Les assignacions inicials poden ser modificades abans del començament pràctic per necessitats d'última hora generades pels centres de pràctiques amb conveni, en aquest cas des de l'ESIMar s'intentarà garantir que la nova oferta garanteixi el recorregut curricular de l'alumne.

Excepcionalitat d'alumnes de fora de la província de Barcelona: "Programa casa nostra"

Els alumnes de fora de la província de Barcelona, podran demanar lloc de pràctiques als centres del seu entorn geogràfic.

El procediment a seguir per a demanar ubicació fora de la província serà el següent:

1. L'estudiant amb un mínim de 9 mesos abans de l'inici del període pràctic sol·licitat contactarà amb la persona responsable de formació del centre per confirmar la possibilitat de dur a terme pràctiques al mateix.
2. Una vegada confirmada la possibilitat de pràctiques, l'alumne contactarà amb el/la coordinador/a de pràctiques de l'ESIMar a la que donarà la informació de la responsable en formació del centre per dur a terme els tràmits de conveni necessaris (mínim 9 mesos abans de l'inici del període).
3. El període estarà tancat quan el/la coordinador/a doni el vist i plau de l'alumne, sempre garantint el recorregut curricular de l'estudiant.
4. L'estudiant no podrà demanar pràctiques fora de la província si té assignatures suspeses o pendents d'altres cursos.
5. L'estudiant podrà fer un màxim de dos períodes fora de la província en la seva formació de Grau, durant tercer i/o quart curs.

Dates *Practicum* Grau en Infermeria ESIMar Curs 2018-2019

- **Infermeria Integrada (1Grau):** Del 27/05/19 al 21/06/19 (4 set)

- **Pràcticum Introductorí (2n Grau)**
 - Pràcticum Introductorí I: Del 12/11/18 al 30/11/18 (3 set)
 - Pràcticum Introductorí II: Del 25/02/19 al 15/03/19 (3 set)
 - Pràcticum Introductorí III: Del 22/05/19 al 18/06/19 (4 set)

- **Pràcticum Clínic (3r Grau)**

Presentació del Pràcticum: 12/09/18

 - Pràcticum Clínic I: Del 17/09/18 al 19/10/18 (5 set)
 - Pràcticum Clínic II: Del 07/01/19 al 08/02/19 (5 set)

- **Pràcticum Avançat (4t Grau)**
 - Pràcticum Avançat I: Del 08/10/18 al 14/12/18 (10 set)
 - Pràcticum Avançat II: Del 14/01/19 al 15/03/19 (9 set)
 - Pràcticum Avançat III: De l'01/04/19 al 07/06/19 (9 set)

- Període de recuperació *Practicum*: Juny-juliol: Del 25/06/19 al 26/07/19 (5 set)

PLANIFICACIÓ DELS PERÍODES DE PRÀCTICUM DEL CURS ACADÈMIC 2018-19

Normatives generals de Pràctiques

Assistència i absències a pràctiques

L'assistència i puntualitat a pràctiques i tutories és obligatòria i es seguirà l'horari de la tutora clínica referent que signarà diàriament el full d'assistència de l'alumne.

Els estudiants que treballin en el torn anterior o posterior al seu horari de *Practicum*, podran sortir o entrar 1h. més aviat o més tard. Aquestes hores s'hauran de recuperar dintre del període de *Practicum*. **Cal acreditar-ho amb contracte de treball del centre on hi consti el seu horari. Faltar tot el torn a pràctiques per motius laborals és causa injustificada.**

Com a norma general els alumnes estan exempts d'anar a pràctiques els dies festius i no lectius per calendari acadèmic de l'ESIMar, exceptuant algun torn de nit que per cobrir les hores setmanals s'informarà concretament a l'alumne.

Només es podrà faltar a pràctiques per **motius justificats**, en aquest cas l'alumne haurà d'aportar el corresponent justificant, a la seva tutor/a acadèmica. En cas de que l'alumne hagi de faltar a les pràctiques, sempre ho notificarà tant, al/a la tutor/a clínica, com a al/a la tutor/a acadèmica. **Aquests dies d'absència s'hauran de recuperar.**

Tan sols quedarà justificada l'absència de l'alumne a les Pràctiques en els següents supòsits:

- a) Malaltia, adjuntant justificant mèdic
- b) Accident, adjuntant justificant mèdic.
- c) Mort /accident d'un familiar directe.
- d) Examen acadèmic oficial, sempre i quan quedi explicat en el justificant que és un examen final o un parcial que alliberi una part de l'assignatura.
- e) Citacions judicials.
- f) Esportistes d'elit.
- g) Examen carnet de conduir.

Qualsevol falta a pràctiques per motius no justificats a normativa (mirar paràgraf anterior) pot implicar el suspens del període pràctic i per tant de l'assignatura que va associada al període. La decisió de penalització serà determinada a la Comissió de Practicum.

En cas de que les faltes d'assistència superin els marges següents, l'alumne haurà de repetir el període de Pràctiques en la seva totalitat, per entendre que no ha tingut temps suficient per assolir les competències corresponents.

- 2 dies en les Pràctiques Externes de l'assignatura Infermeria Integrada III.
- 2 dies en les Pràctiques Externes de les assignatures *Practicum* Introductori I, II i III.
- 3 dies en les Pràctiques Externes de les assignatures *Practicum* Clínic I, II.
- 5 dies en les Pràctiques Externes de les assignatures *Practicum* Avançat I, II i III

Recuperacions de dies d'absència justificats al centre de pràctiques

Aquest dies podran ser recuperats per l'alumne:

- Els dissabtes, diumenges o festius, en aquells centres que per normativa ho permetin.
- En la setmana immediata a la finalització de les pràctiques, en dies consecutius.

La recuperació de les absències haurà de coincidir amb la presència i el torn de el/la tutor/a clínic/a responsable de la seva tutorització.

S'hauran de recuperar pactant amb el centre i el/la tutor/a clínic/a com a màxim en les dues setmanes posteriors a la finalització de període. La no recuperació suposarà el suspens de les Pràctiques.

Recuperacions de períodes complets

Només podran optar a la recuperació aquells alumnes que hagin suspès el període (seguint normativa UPF), o per qualsevol altra absència justificada que serà avaluada des de la Comissió de Practicum (per exemple malaltia acreditada). En tots els casos la Comissió de Practicum indicarà si l'alumne té opció a fer la recuperació.

En cap cas aquest període servirà per a que l'alumne posposi voluntàriament un període de pràctiques ordinari per a recuperació. Deixar voluntàriament un període implicarà repetir-lo el curs següent.

Les recuperacions es duran a terme durant els mesos de juny i juliol del mateix curs acadèmic en els períodes establerts a calendari. En cap cas es guardaran notes d'un any per l'altre, ni es podran realitzar recuperacions en altres èpoques (ni al mes d'agost).

Els períodes concrets de recuperació i les assignacions seran notificats per la coordinació aproximadament un mes abans del seu desenvolupament.

Entrega de treballs

Els treballs es lliuraran directament a la plataforma virtual de l'assignatura per tasca de lliurament. Qualsevol problema en l'entrega haurà de ser documentat per l'alumne.

Els terminis d'entrega de treballs (diaris, PAI, portafolis..) s'han de complir tal com està marcat en cadascun dels Plans Docents, o segons determini la tutora acadèmica o la professora titular.

L'entrega de treballs fora de termini sense causa justificada implica no aprovar el Practicum i haver de presentar el treball en període de recuperació que serà notificat per el/la titular de l'assignatura (es guardaran la resta de notes per fer mitja).

Els plagis de treballs estan totalment prohibits, i podran ser objecte de penalització, segons la normativa de la UPF. La Comissió Disciplinària decidirà el tipus de sanció que s'aplicarà.

Assistència a tutoria

L'assistència a les tutories de seguiment són obligatòries, l'absència no justificada a les mateixes influirà a la nota final amb un 1 punt menys a la nota final de l'assignatura per cada tutoria en cada període.

La falta a més de 2 tutories injustificades implicarà el suspens del període pràctic.

La falta de puntualitat en les tutories podrà penalitzar la seva nota en les mateixes.

Documentació necessària pel començament pràctiques

- Abans de l'inici de l'estada clínica l'estudiant haurà de signar el registre individual per triplicat, una còpia serà per l'ESIMar, un altra per cada centre de pràctiques i la tercera còpia per ell. L'estudiant serà el responsable de portar el document el primer dia de pràctiques al centre per la signatura del mateix. La recollida serà centralitzada per la tutora acadèmica.
- L'estudiant està obligat a tenir el certificat de delictes sexuals per poder fer pràctiques on hi hagi població infantil a tendre. Ell farà custodi del mateix per tal de que el centre li pugui demanar. No portar el corresponent certificat podrà implicar no iniciar pràctiques. Als centres d'atenció primària serà necessari aportar-lo sempre, ja que al consultori d'adults s'atén població majors de 16 anys .
- L'estudiant haurà de portar el primer dia de pràctiques el dossier de Practicum de cada assignatura que trobarà a l'aula virtual (Moodle®) i entregar-lo a la seva tutora clínica.
- En algun cas, el centre de pràctiques podrà demanar el carnet o certificat vacunal de l'alumne, podent decidir que no s'iniciïn pràctiques sinó és complet i/o actualitzat.

La falta d'alguna de les documentacions anteriors pot implicar el no poder iniciar el període pràctic.

Uniformitat

És obligatori portar l'uniforme i les sabates reglamentaries de l'ESIMar en condicions òptimes, així com seguir altres recomanacions professionals (cabell recollit, sense polseres, ...).

A més, s'haurà de portar la identificació personal d'estudiant en pràctiques facilitada per l'ESIMar i/o el centre, en lloc visible. Els centres podran facilitar una altra identificació pròpia amb el seu logo institucional i fotografia del estudiant.

L'estudiant haurà de portar el seu propi fonendoscopi, bloc i bolígraf, tissors, rellotge amb cronòmetre i **no podrà utilitzar el telèfon mòbil durant l'estada al centre.**

Els estudiants han de conèixer i respectar la normativa establerta per la institució sanitària on realitzin el període de pràctiques. La vulneració d'aquestes normes comportarà l'aplicació del règim disciplinari que cada institució hagi tipificat per aquests casos.

La decisió serà comunicada a la Universitat, que pot exercir el dret a rèplica si així ho creu convenient. La Universitat pot adherir-se a la sanció establerta i aplicar la seva pròpia acció disciplinària, si s'escau.

Confidencialitat

Els estudiants hauran de pondre el compromís de mantenir la total confidencialitat de les dades que es desprenguin de les seves activitats d'aprenentatge en els centres, així com mantenir una actitud de respecte, discreció i protecció a la intimitat i a la singularitat de cada persona. Havent de signar en el centre un document de confidencialitat (*Llei de Protecció de dades i Orden SSI/81/2017, de 19 de enero, por la que se publica el Acuerdo de la Comisión de Recursos Humanos del Sistema Nacional de Salud, por el que se aprueba el protocolo mediante el que se determinan pautas básicas destinadas a asegurar y proteger el derecho a la intimidad del paciente por los alumnos y residentes en Ciencias de la Salud*).

Vacunacions

Seguint les recomanacions de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, els estudiants hauran d'acreditar amb un certificat del metge de família, que estan vacunats correctament segons el calendari vacunal.

Els recomanem igualment que es facin la prova de la tuberculina abans de la 1ª estada en centres sanitaris.

En el cas de que un alumne no estigui vacunat per decisió personal o familiar haurà de signar un document responsabilitzant-se de possibles problemes derivats d'aquesta decisió tant a nivell personal com a tercers, que haurà de demanar a secretaria.

Aspectes de cobertura sanitària

Tots els alumnes menors de 28 anys estan coberts a nivell sanitari per l'assegurança escolar obligatòria excepte aquells que ja hagin tingut contracte laboral i hagin estat donats d'alta a la seguretat social prèviament.

Els alumnes majors de 28 anys, que queden exclosos per llei d'aquesta assegurança escolar, hauran de tenir una assegurança pròpia de cobertura sanitària, des de l'àmbit públic i/o privat.

En cas d'accident durant les pràctiques, hauran d'informar al centre de pràctiques i comunicar-ho tant al tutor clínic de pràctiques i supervisora o cap del servei de la unitat d'infermeria, com a la tutora acadèmica (veure protocol accidents).

Funcions de les persones implicades en el procés d'ensenyament-aprenentatge de les assignatures de *Practicum*

Comissió de Practicum

La Comissió ha de vetllar pel bon funcionament de les assignatures *Practicum*, prendre decisions relacionades amb les mateixes, elaborar i revisar documents, unificar normatives, discutir casos particulars d'estudiants.

La Comissió es reuneix periòdicament una vegada mínim per trimestre.

La **Comissió de *Practicum*** a l'ESIMar està formada per:

- Director/a de l'Escola
- Cap d'Estudis
- Coordinador/a dels *Practicum* del Grau d'Infermeria
- Professor/a titular de cada assignatura: d'Infermeria Integrada, *Practicum* Introductor, *Practicum* Clínic i *Practicum* Avançat.
- Tutor/a acadèmic
- Tutor/a clínic
- Responsable de formació de centre col·laborador.

Coordinador/a de Practicum

Les seves funcions inclouen el conjunt d'activitats de gestió, organització, orientació i seguiment dels processos i recursos d'ensenyament-aprenentatge de les matèries i assignatures de *Practicum*, així com les que se'n deriven del desenvolupament del Pla de *Practicum* de l'ESIMar.

La seva missió és exercir la coordinació pel que fa al desenvolupament del Pla de *Practicum*, el seguiment i avaluació dels Plans docents i el professorat participant, d'acord amb la normativa vigent i les directius establertes per la Direcció del centre. Ha de vetllar en tot moment per l'acompliment, actualització i millora del pla educatiu del centre. Ha de promoure i donar suport a l'excel·lència acadèmica en la formació clínic, orientar-la a la generació, actualització i transferència de coneixement i col·laborar en la consolidació de l'ESIMar com una institució de formació superior amb reconeixement local, nacional i internacional.

Aquest curs la Coordinació de *Practicum* recau a la Dra. Olga Rodrigo.

Funcions i tasques de la Coordinació de Practicum:

Organització dels programes de Practicum del Grau en Infermeria

- Liderar la Comissió de Practicum.
- Organitzar el Practicum del Grau d'Infermeria de l'ESIMar vetllant pel compliment normatiu, fent el seguiment de les activitats acadèmiques i administratives del pla general de *Practicum*.
- Impulsar i col·laborar en línies estratègiques amb la direcció per a nous convenis institucionals si s'escau.
- Desenvolupar i concretar conjuntament amb les institucions l'oferta de places per a cadascun dels períodes pràctics.
- Col·laborar amb el coordinador d'Erasmus per la gestió de pràctiques internacionals de l'alumnat entrant.
- Les altres que li assigni el/la director/a de l'ESIMar, els reglaments i les normes de la Universitat Pompeu Fabra.

Representació institucional externa

- Potenciar les relacions amb les Institucions Sanitàries actuant com a representant i nexa d'unió en el tema pràctic entre l'ESIMar i els centres amb conveni i els que constitueixen el grup Parc de Salut Mar, així com entre les Institucions Sanitàries i els Titulars de les assignatures.
- Convocar i participar en les reunions anuals i de seguiment que es convoquin amb les diferents Institucions Sanitàries com a representació de l'ESIMar conjuntament amb un representant de la direcció de l'ESIMar. (Director/a o Cap d'Estudis) revisant els convenis institucionals i elaborant les actes corresponents de cada reunió.
- Coordinar e informar als diferents responsables de l'ESIMar per garantir el compliment de les contraprestacions anuals demanades per les diferents Institucions Sanitàries.

Avaluació de la qualitat

- Desenvolupar mesures de control per garantir la qualitat de tot el procés i donar resposta al Sistema de Garantia de Qualitat de l'ESIMar (supervisar la gestió acadèmica i administrativa derivada de l'activitat pràctica).

- Revisar i coordinar els plans docents de les assignatures de *Practicum* per garantir l'assoliment progressiu de les competències.
- Informar sobre totes les activitats dutes a terme dins de les Pràctiques a l'equip Directiu de l'ESIMar mitjançant les reunions de la Comissió de *Practicum*.
- Elaborar l'informe anual de pràctiques.

Innovació docent i recerca

- Impulsar accions per a fomentar la recerca i programes d'Innovació docent en el àmbit de Pràctiques Externes, elevant a la Direcció de l'ESIMar quantes propostes d'innovació i desenvolupament consideri oportunes.

Tasques en relació directa al professorat:

- Orientar als Titulars de les assignatures sobre les estratègies de l'ESIMar vers al *Practicum*, coordinar i fer el seguiment del grau de compliment de la seva tasca.
- Planificar, convocar i coordinar juntes trimestrals conjuntes de *Practicum* amb els Titulars dels períodes, on es tractaran els temes de les juntes d'organització i avaluació de cada període, així com els aspectes de millora.
- Convocar i coordinar les reunions de treball necessàries per a la millora de les experiències pràctiques (almenys una reunió de treball anual per avaluar aspectes de millora tant a nivell de períodes com de treballs avaluadors demanats als estudiants).
- Promoure conjuntament amb els Titulars de les assignatures les necessitats de formació continuada entre el professorat de *Practicum*.

Tasques en relació directa als estudiants:

- Fer les assignacions, juntament amb el titular de l'assignatura, dels alumnes als llocs de pràctiques garantint el recorregut curricular.
- Posar en marxa i executar el procediment de sol·licitud d'estades dels alumnes fora de la província quan ho sol·licitin.

Professors/es titulars de les assignatures de la matèria Practicum

Organització dels programes de Practicum del Grau en Infermeria

- Participar a la Comissió de Practicum.
- Col·laborar amb la Coordinació en l'organització del Practicum del Grau d'Infermeria de l'ESIMar vetllant pel compliment normatiu, fent el seguiment de les activitats acadèmiques i administratives del pla general de *Practicum*.

Avaluació de la qualitat

- Treballar amb al/la coordinador/a de qualitat i Coordinació de Practicum pel procés d'avaluació de les diferents audiències del Practicum (estudiants, tutors clínics, tutors acadèmics, responsables dels centres) d'acord als estàndards de qualitat definits per l'ESIMar.
- Motivar la participació de l'alumnat en les activitats avaluadores / enquestes del Practicum.

Innovació docent i recerca

- Cooperar en les accions consensuades per la direcció de l'ESIMar per a fomentar la recerca i programes d'Innovació docent en el àmbit de Pràctiques Externes.
- Establir i mantenir vincles amb el món laboral per tal de conèixer la realitat de les institucions i els equips de cures.

Tasques en relació directa al professorat:

- Dissenyar el pla docent de l'assignatura de *Practicum* conjuntament amb el/la coordinador/a de Practicum, coordinar-lo, fer el seguiment i avaluar-lo.
- Proposar els encàrrecs docents a la /el Cap d'estudis de l'ESIMar, abans de l'inici del *Practicum*.
- Fer l'assignació de tutors acadèmics i alumnes (incloent alumnes entrants Erasmus si s'escau) conjuntament amb el/la Cap d'Estudis.
- Informar als centres de pràctiques dels tutors acadèmics responsables dels mateixos.
- Orientar tècnicament als Tutors Acadèmics, coordinar i fer el seguiment del grau de compliment de la seva tasca.

- Planificar, convocar i coordinar les juntes d'organització i avaluació de cada període pràctic (assignatures) amb els tutors acadèmics.
- Promulgar conjuntament amb la Coordinació les necessitats de formació continuada dins del professorat de Pràctiques Externes.
- Participar a les reunions de treball necessàries per a la millora de les Pràctiques Externes a les que siguin convocats.
- Facilitar a Secretaria els noms de les tutores clíniques per tal de fer els certificats. Vetllar per la formalització i lliurament de certificats.
- Notificar a amb el coordinador d'Erasmus per la gestió de pràctiques internacionals de l'alumnat entrant.
- Supervisar notes introduïdes pels tutors acadèmics i gestió de les actes.

Tasques en relació directa als estudiants:

- Fer les assignacions, juntament amb el/ la coordinador/a de Practicum, dels alumnes als llocs de pràctiques garantint el recorregut curricular.
- Informar de tots els aspectes organitzatius del Practicum als estudiants matriculats a l'inici de l'assignatura.
- Ser el nexa d'unió entre els alumnes i els tutors acadèmics en la resolució de conflictes intra o interinstitucionals una vegada les pràctiques estan en marxa.
- Responsabilitzar-se de que els circuits de convenis individuals segueixin els processos correctament fins al seu retorn a secretaria.
- Gestionar l'aulari de l'assignatura i l'entrada de notes, donant resultats de les mateixes a les Juntes d'avaluació.
- Portar control rigorós d'alumnes suspesos de pràctica clínica (estada al centre), notificant aquests a les reunions que es mantindran amb la Coordinació per ser avaluats en Comissió de Practicum i poder garantir places en aquest període.
- Portar control rigorós d'alumnes suspesos de treballs de pràctiques i proposar les dates de les entregues de recuperacions de treballs a l'aulari.
- Fer el seguiment de les recuperacions i les seves avaluacions a l'aulari.
- Gestionar i custodiar la documentació dels alumnes generada als períodes pràctics.
- Gestionar les actes d'avaluació.

Actualment els professors titulars de les assignatures són:

- Dra. Susana Santos (Infermeria Integrada III)
- Dra. Antònia Coll (*Practicum* Introductor i I, II i III)
- Prof. Marta Villanova (*Practicum* Clínic I, II)
- Dr. Antonio Moreno (*Practicum* Avançat I, II, III)

Tutors/es acadèmics/ques

El/la tutor/a acadèmic adopta un rol de facilitador docent, donat que ha de fomentar el procés “d’ensenyament–aprenentatge” dels estudiants.

- Assessorar, seguir i tutoritzar acadèmicament el grup d’alumnes assignats en cada període, tant en període ordinari com de recuperació assignat.
- Fer el seguiment dels alumnes de tot el procés de *Practicum*, coordinant-se amb la tutora clínica i la responsable de l’assignatura.
- Gestionar la resolució de conflictes i elevar aquells que cregui convenient al Titular de l’assignatura.
- Presentar-se via mail o telefònicament com a tutor/a acadèmica dels alumnes als centres on aniran (serà el referent per qualsevol problema de desenvolupament).
- Acompanyar als alumnes a les diferents unitats el primer dia de pràctiques (tant en període ordinari com de recuperació assignat), en el seu defecte (si es té més d’un centre de forma simultània) contactarà amb les institucions per a garantir que l’acolliment s’ha desenvolupat sense incidències.
- Fer tutories setmanals grupals presencials² en el centre de practiques amb els estudiants (quinzenals en el cas de quart curs). En el cas de que els estudiants estiguin fora de la província de Barcelona, les tutories seran de forma virtuals setmanals³ i també tindrà contacte telefònic amb la tutora acadèmica del centre.

² **Tutories grupals**, són aquelles que, convocades pel tutor acadèmic, es fan setmanalment amb un grup d’estudiants (entre 3 i 6-8), amb la finalitat de fer el seguiment de l’evolució de l’aprenentatge dels estudiants, guiar-los amb els treballs, ... L’assistència a les mateixes és obligatòria.

³ Les tutories seran del mateix temps destinats a la resta d’estudiants , aproximadament 1/2 h.

- Fer les tutories individuals que cregui convenient (a demanda de l'estudiant o el tutor) i les visites periòdiques al centre i amb la tutora clínica (mínim 2-3 visites en cada període).
- Portar a terme l'avaluació continuada i l'avaluació final conjuntament amb la infermera (tutora clínica) i els alumnes als que fa el seguiment (tant en període ordinari com de recuperació assignat), avaluant els Treballs de Pràctiques que els alumnes presentaran al finalitzar les mateixes, en la data prèviament determinada.
- Penjar les notes a l'aulari de l'assignatura les notes assolides pels alumnes tutoritzats.
- Assistir a les reunions que li siguin requerides pel Titular de l'assignatura, Coordinació o Direcció de l'ESIMar per tal de desenvolupar la seva tasca, tant de seguiment, com avaluadora de final de l'activitat, com de millora de qualitat. L'assistència a aquestes reunions tenen caràcter obligatori, i seran comunicades amb la suficient antelació per tal de facilitar l'assistència dels tutors/es. Com a mínim hi hauran dues reunions per període i una anual de treball on s'avaluen els períodes en el seu conjunt per proposar activitats de millora.

Una vegada començat el període pràctic, qualsevol problema que presenti l'estudiant durant les seves estades haurà de notificar-lo a la seva tutora acadèmica que si s'escau (segons la naturalesa del problema) ho farà saber al Titular de l'assignatura i/o Coordinador/a de Practicum.

Tutors/es clínics/ques (professionals dels centres)

El/la infermer/a adopta un rol docent facilitador de l'aprenentatge de l'estudiant.

La seves funcions són:

- Fer l'acolliment de l'alumnat en el servei, facilitant-li tota aquella informació que li ajuda en el procés d'immersió en el servei (tipus de centre i servei, plans i protocols que es duen a terme, línies d'actuació, etc.).
- Revisar la documentació de l'alumne el primer dia de pràctiques per a garantir adequar el desenvolupament pràctic a les necessitats d'aprenentatge de cada període.
- Assessorar, seguir i tutoritzar a l'alumne assignat en cada període dins la institució sanitària, vetllant pel compliment de les competències i resultats acadèmics demandats en cada període, guiant-los en el procés d'observació i intervenció pràctica en el servei.

- Garantir un context pedagògic educatiu i de comunicació fluida amb els alumnes, potenciant fortaleses i reflexió en els diferents processos que es portaran a terme dins les unitats de pràctiques.
- Facilitar als estudiants aquells mitjans (consulta de documents, assistència a reunions de l'equip, materials, etc.) que li permetin una comprensió adequada del funcionament del servei.
- Estar en contacte continu telefònicament o via mail amb el tutor acadèmic de l'alumne per a poder comentar l'evolució de l'alumne.
- Avaluar amb rigor i compromís professional a l'alumne al que fa la tutorització i el seguiment en relació a les competències exigides en cada període (es recomana avaluació continua verbal a mitjans del desenvolupament pràctic, i escrit al final mitjançant la rúbrica que porta l'alumne).

Personal administratiu de l'ESIMar

Avaluació de la qualitat

- Col·laborar en les mesures de control de la qualitat de tot el procés pràctic d'acord als estàndards definits per l'ESIMar.
- Participar a les reunions de treball necessàries per a la millora del *Practicum* (almenys una reunió de treball anual per avaluar aspectes de millora tant a nivell de períodes com de treballs avaluadors demanats als estudiants).

Gestió de Practicum:

- Fer de suport administratiu a la Coordinació del *Practicum* en quant a l'elaboració de documents generals necessaris pel bon funcionament pràctic (redacció de convenis, directoris,...)
- Notificar als centres les distribucions d'estudiants per a cada període en els temps establerts per a cada fi.
- Concretar en cada període (assignatura) les acollides institucionals amb els centres i els horaris dels alumnes.
- Reservar les aules necessàries per a les juntes d'organització i avaluació de cada període pràctic (assignatures), sol·licitades prèviament pels Tutors acadèmics.

- Realitzar les acreditacions o certificacions docents necessàries tant de tutors clínics com d'alumnes.

Tasques en relació directa als estudiants:

- Notificar els horaris i acollides dels centres als alumnes.
- Preparació dels convenis individuals i garantir la signatura dels mateixos per part dels alumnes.

Els estudiants

Per a poder realitzar aprenentatges individuals i grupals exitosos, els estudiants han d'adoptar actituds d'autoresponsabilitat, esperit crític.

La seves responsabilitats són:

- Portar el dossier de pràctiques al centre el primer dia de l'estada.
- Ser responsable del seu propi aprenentatge: mostrar curiositat, proposar-se objectius d'aprenentatge, fer-ne el seguiment, realitzar l'autoavaluació continua.
- Demostrar compromís i responsabilitat en la formació (contracte pedagògic).
- Plantejar les dificultats detectades i proposar solucions per tal de solucionar-les.
- Elaborar els treballs que els hi siguin requerits de tot el seu procés d'aprenentatge al llarg del *Practicum*.
- Tenir una actitud positiva vers la integració al centre i/o servei, participant amb responsabilitat en el compliment de les normes de funcionament del mateix i respectant la seva dinàmica de treball.
- Assistir a les sessions de tutoria, participant activament en les mateixes.
- Comunicar al tutor qualsevol incidència que pugui afectar al desenvolupament normal de l'estada pràctica i al desenvolupament de les competències establertes.
- Mantenir una actitud professional: complint amb l'horari establert i l'assistència el període acordat, respectant la normativa de la Institució i del servei, entre d'altres aspectes.
- Actuar d'acord al codi deontològic d'Infermeria.

- Guardar amb absoluta discreció les dades, informacions, documentació, etc., a la qual es té accés durant el període de pràctiques, evitant la seva comunicació a terceres persones, així com la seva explotació per a la realització de treballs no contemplats en el pla d'activitats de formació d'aquesta assignatura.
- Fer i lliurar en els terminis previstos tots els treballs del *Practicum*.
- Complimentar l'enquesta de satisfacció en vers el Practicum

Avaluació del *Practicum*

L'avaluació del *Practicum* es basa en la valoració del grau d'assoliment de les competències per l'alumne mitjançant l'avaluació dels resultats d'aprenentatge. És una avaluació continuada i formativa. S'avaluen tant les competències genèriques com les específiques de cadascuna de les assignatures on es desenvolupa el *Practicum*.

En aquesta avaluació intervenen la tutora clínica (20-30%), l'estudiant (5%) i la tutoria acadèmica (65-75%). Els sistemes d'avaluació són múltiples i variats al llarg de la titulació: exàmens, rúbriques per competències, memòries, diaris reflexius, portafoli...

El procés d'avaluació dels diferents períodes de pràctiques externes inclou:

- Avaluació de la tutora clínica: 20-30% de la nota
- Avaluació de la tutoria acadèmica: 30%
- Treball de pràctiques (diari reflexiu, Pla de Cures, Portafoli, examen pràctic) segons l'assignatura i el curs en què es realitza: 35 - 45%
- Autoevaluació de l'estudiant: 5%

Per cada sistema d'avaluació s'utilitza l'encapçalament per competències. L'avaluació té caràcter formatiu i sumatiu, l'estudiant rep la retroalimentació de la tutora acadèmica sobre la seva situació d'aprenentatge, orientant-lo en els aspectes que s'ha de millorar.

S'utilitza un sistema de qualificació quantitativa (de 0 a 10) i qualitativa (suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor) segons RD 1125/2003 i normativa acadèmica de la UPF.

En els Plans Docents de *Practicum* i aulari de l'assignatura de cada curs es troben els instruments d'avaluació concrets per a cada assignatura i documents d'orientació per fer els treballs durant les estades clíniques.

Requisits entre assignatures *Practicum*.

Es podran matricular els alumnes a les diferents assignatures sempre i quan compleixen els següents requisits⁴:

1er. curs

Per a cursar les pràctiques vinculades a l'assignatura Infermeria Integrada, en el 3er. trimestre, no hi ha cap requisit.

2on. Curs

Per tal de cursar els *Practicum* Introductoris I, II i III, serà necessari haver superat com a mínim l'assignatura Infermeria Integrada III i una de les dues assignatures prèvies de la mateixa matèria (Infermeria Integrada I o Infermeria Integrada II)

3er. curs

És necessari tenir aprovat, com a mínim, 2 de les 3 assignatures de *Practicum* Introductoris.

4rt. Curs

Per a poder fer els *Practicums* Avançats I, II i III, caldrà tenir aprovades les assignatures *Practicum* Clínic I i II.

⁴ A aquests requisits es sumaran aquells de progressió marcats per la Universitat Pompeu Fabra, disponible a: <https://seuelectronica.upf.edu/normativa/upf/normativa/grau/Rd1393/permanencia/>